



*Od puka smatran pokornikom
i čudotvorcem -
od partizana zločincem*

fra **Križan GALIĆ**

74 godine

svećenik u miru

Franjevačka hercegovačka provincija - Mostar

Rođen je 30. studenog 1870. u Gorici u zapadnoj Hercegovini, od oca Mate i majke Jele, rođ. Bušić. Osnovnu školu završio je u Širokom Brijegu, gimnaziju na Humcu, a bogosloviju u Širokom Brijegu, te u Asizu, rodnom gradu sv. Franje. Za svećenika je zaređen 1893. godine. Kroz dugi svećenički život bio je kapelan u Širokom Brijegu i Tomislavgradu, župnik u Bukovici, Šuici i Tihaljini, te gotovo 15 godina kapelan na Humcu, odakle 1937. odlazi u mirovinu.

Na blagdan Svih svetih 1944. ležao je ranjen u župnom stanu u Medugorju, gdje su mu partizani bacili bombu od koje je poginuo.

Hrvatski narod (1945.) piše:
Dne 31. listopada 1944. "borci jugoslavenske armije" ubili su u župnom stanu u Medugorju 75-godišnjeg fra Križana Galića. I sami su se prepali tog zločinstva, pa su objavili da je starac franjevac naišao na stražu, da se nije odazvao pozivu stražara, i da je tako ubijen. Međutim, sigurno se znade, da je otac Križan Galić ubijen bombom bačenom u njegovu sobu. Partizanski banditi su se u selu Stipčićima, stideći se svoga zločinstva, branili da nisu htjeli ubiti starca, nego mladeg fratra župnika...

Tako je hrvatska i katolička zapadna Hercegovina, nakon "oslobodenja" u proljeće 1945. bila gotovo očišćena od hrvatskog katoličkog klera. Koga su mogli ubiti, ubili su! Ono što nisu ubili, poslali su na dugogodišnju robiju. Tu i tamo je ostao poneki fratar koji je uspio sačuvati glavu, ali je Bog dao da krv svećenika - mučenika postane sjeme novih svećeničkih zvanja, tako da se nakon rata, iako je Crkva bila obespravljena, mučena, ubijana, ponižavana, čudesno počeo javljati veliki broj svećeničkih zvanja.

Zvanja su rasla poput cvijeća na hercegovačkim kršnim poljima nakon obilne kiše. Tako je bilo i sa svećeničkim i redovničkim zvanjima u Hercegovini. Svećenike ubijaju, zatvaraju, ali dječaci na neshvatljiv način dobiju svećenički poziv i puna su sjemeništa mladih sjemeništara,

bogoslova i franjevaca, kako u Bosni i Hercegovini, tako i u Hrvatskoj.

Komunisti ostaju bez teksta, bez objašnjenja, šokirani. Tko je taj koji progonjenu Crkvu puni svećeničkim redovničkim zvanjima? Što je to? Marks, Engels, Lenjin, Staljin, Tito i Kardelj nisu imali tumačenje za ovaj fenomen. Ostaje da na ovaj fenomen gledamo nadnaravnim očima, da je Milost Božja, Providnost Božja, sâm Isus Krist bacio oko na dobri hercegovački puk i pozvao stotine mladića u službu oltaru. *Niste vi mene izabrali, nego sam ja vas izabrao* - poručio im je, i Crkva je opet oživjela brojnim zvanjima poput one škrte hercegovačke zemlje, krša, kada nakon velike kiše procvate cvijeće.

Izvori i literatura:

Danas, 18. lipnja 1991., br. 487, str. 64.-65.

Hrvatski narod, 16. 3. 1945., br. 1286, str. 2.

Nikić, dr. fra Andrija, *Hercegovački franjevački mučenici*, Mostar, 1992., str. 107-108.

Nikić, dr. fra Andrija, *Hrvatske žrtve rata u Hercegovini*, Mostar, 1995., str. 14.